

MVŠO

MORAVSKÁ VYSOKÁ ŠKOLA OLMOUC

Management 2

8. Řízení informací a znalostí

Omar Ameir

Cíle prezentace:

- **definovat pojmy související s informační společností, informační vědou a informačními zdroji**
- **popsat rozdíl mezi informačním a znalostním managementem**

Osnova prezentace

3. **Pojmy z informačních zdrojů**
4. **Znalostní versus nová ekonomika**
5. **Informační versus znalostní management**

3. Informační zdroje

a) Dokument:

- **základní informační zdroj – sestává se z nosiče informací a množiny dat nebo informací, které jsou na něm zaznamenány a formálně i obsahově uspořádány;**
- **v současnosti: všechny primární informační zdroje, bez ohledu na jejich fyzikální podstatu, obsah a způsob prezentace (hmotné jednotky vznikající libovolným zaznamenáním dat či informací za účelem jejich uchování v čase (archivace) a jejich přenosu v prostoru (distribuce)).**

3. Informační zdroje

b) Primární informační zdroje:

- tvoří je původní prameny, obsahující bezprostředně nová sdělení o výsledcích odborné a vědecké práce, tzn. původní sdělení, výsledky experimentů, výpočtů, měření, tvorba závěrů a koncepcí (nové výsledky tvůrčí práce – její primární obraz);
- pro oblast vzdělávání a vědeckovýzkumnou oblast jsou nejdůležitějšími primární informační zdroje v odborných časopisech (články).

3. Informační zdroje

c) Šedá literatura:

- podmnožina primárních informačních zdrojů;
- nejsou běžně dosažitelné, jsou vydávány v malých nákladech a mají menší využívání mezi odborníky než ostatní druhy primárních zdrojů;
- tři okruhy primárních informačních zdrojů pro oblast vzdělávání a VaV:
 - zprávy z vědeckých a odborných setkání;
 - výzkumné a vědecké zprávy;
 - vědecko-kvalifikační práce.

3. Informační zdroje

d) Sekundární informační zdroje:

- **zpracovávají primární informační zdroje ve formě publikací:**
 - **periodicky – systematicky (referátové časopisy);**
 - **neperiodicky (kompendia – tedy příručka, stručný přehled – stručná sbírka informací týkajících se souboru znalostí);**
- **neposkytují detailní informace uvedené ve zdrojích primárních, ale informují o tom, kde jsou informace k nalezení (bibliografické citace) a jaký je stručný souhrn těchto informací (výsledků – anotace, resumé, souhrn a abstrakt jako bibliografická citace + anotace).**

3. Informační zdroje

e) Terciální informační zdroje:

- zpracovávají primární i sekundární zdroje;
- zpracovávání probíhá selektivně:
 - podřízeno konkrétnímu účelu, úvaze a kritickému pohledu autora;
 - uváděné skutečnosti nebývají dokládány literárními citacemi (hlavním účelem není úplnost informací, ale vhodnost výběru a způsob prezentace – logika, přehlednost, účelnost a hutnost);
 - obvykle ve formě souvislého textu, nikoliv ve formě abstraktů či anotací (důraz je kladen na definování pojmů, vzájemné souvislosti a návaznosti, zdůraznění těch nejdůležitějších informací majících zásadní význam pro objasnění a pochopení dané problematiky v širších souvislostech).

3. Informační zdroje

f) Individuální informační zdroje:

- přísluší konkrétnímu specialistovi, odborníkovi, manažerovi – získávají informace m. j. i komunikací se spolupracovníky, kolegy, ostatními odborníky (organizovaným nebo neorganizovaným způsobem);
- dva způsoby získávání tohoto typu informací v oblasti vzdělávání a VaV:
 - neorganizovaný: tvůrčí diskuse mezi spolupracovníky, diskuse na odborných a vědeckých setkáních, korespondence, telefonické hovory;
 - organizovaný: oficiální a formální vědecká a odborná setkání – semináře, kolokvia, symposia, konference, sjezdy.

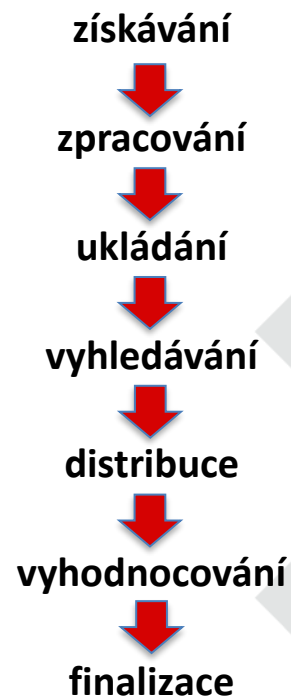
3. Informační zdroje

g) Ostatní informační zdroje:

- neobsahují fakta, ale plní organizační, pomocnou a signální funkci – informace o informacích (seznamy periodik, překlady, seznamy autorů a specialistů, biografie významných osobností, seznamy soudních znalců, knihovní katalogy...).

3. Informační zdroje

h) Aktivity jedince v rámci informačního procesu:

4. Znalostní versus nová ekonomika

- **Tradiční neoklasická mikroekonomie, jakožto definice ekonomie (vůči níž jsou znalostní a nová ekonomika vymezovány):**
 - **produkt je vytvářen efektivním využitím výrobních faktorů (VR jsou vzácné);**
 - **hlavní vstupy: přírodní zdroje, práce, kapitálové statky;**
 - **volba kombinace výrobních faktorů = volba technologie.**

4. Znalostní versus nová ekonomika

- **Znalostní ekonomika:**
 - vyzdvihuje význam znalostí a technologických předpokladů, mezi které je zapotřebí zařadit i předpoklady informační;
 - znalosti a předpoklady = know-how;
 - vyzdvihuje význam know-how pro rozvoj ekonomiky;
 - know-how je zdrojem, který je důležitější než všechny ostatní ekonomické výrobní faktory;
 - možnost používat v ekonomice určitou úroveň znalostí a dovedností a dále ji dynamicky rozvíjet je podmíněna kvalitou vzdělávacího systému;
 - počátky jsou datovány do 60. let minulého století.

4. Znalostní versus nová ekonomika

- **Znalostní ekonomika:**
 - **Souvisí se dvěma faktory:**
 - » **budování a rozvoj mezinárodních sítí firem a trvalé posilování otevřenosti a propojenosti národních hospodářství (souvisí s globalizací hospodářství);**
 - » **intenzita ve využívání informací a znalostí.**
 - **Druhá síla je jádrem managementu inovací. Propojení se silou první pouze dokazuje, jak nesmírně silné je pouto mezi inovačním managementem a globalizačními vlivy.**

4. Znalostní versus nová ekonomika

- **Nová ekonomika:**
 - předmětem zájmu není přístup k vzácným výrobním faktorům z pohledu technologie a znalostí, což je záležitostí zejména od výše zmíněných 60. let minulého století.;
 - zabývá se především proměnami, které souvisí s technologiemi;
 - jedná se o proměny globální, které přinesly zásadní změny ekonomické, politické a technologické;
 - počátky jsou datovány do 90. let minulého století (období poslední globalizační vlny).

5. Informační versus znalostní management

- **Východiska informačního managementu:**
 - Rostoucí význam externích informací jako důsledek globalizace tržního prostředí (zásadní význam externích informací pro podporu a realizaci podnikatelské strategie).
 - Rozdíly při získávání a vyhodnocování interních a externích informací – klíčovým problémem se stává vývoj a optimalizace vhodných metod pro shromažďování a třídění externích informací.
 - Rostoucí význam dokumentů průmyslově právní ochrany (zejména patentů a ochranných známek).

5. Informační versus znalostní management

- **Východiska informačního managementu:**
 - **Centralizace informačního procesu na základě externích informací a jejich distribuce.**
 - **Problémy lidsky orientovaného řízení informací.**
 - **Problémy se sdílením informací.**
 - **Reengineeringové procesy.**
 - **Podpora informačního inženýrství, především při analyzování externích informací.**
 - **Skutečnost, že informační a znalostní potřeby organizací i manažerů se budou rychle měnit.**

5. Informační versus znalostní management

- **Východiska informačního managementu:**
 - Existence postupné změny chápání organizace a organizování, kdy organizaci a její strukturu bude nezbytné pružně přizpůsobit specifickým podmínkám jejího podnikání, cílům, úkolům, době, místě a kvalitě spolupracovníků.
 - Vzrůstající podíl spolupracovníků, které nebude možno řídit tradičními postupy.
 - Skutečnost, že hlavní konkurenční výhodou organizací budoucnosti se stanou znalosti, přičemž informační management je předstupněm managementu znalostního, resp. učící se organizace.

5. Informační versus znalostní management

- **Východiska znalostního managementu:**
 - **Bezprostředně navazuje na řízení informací.**
 - **Jde o systematické získávání, analýzu, syntézu a sdílení znalostí, názorů na podstatu problémů i zkušeností, které ve svém souhrnu snižují riziko při rozhodování.**
 - **Širší pojetí: proces podporující a umožňující integrovaný přístup a využití všech fází informačního procesu – za současného využívání vědomostí i zkušeností ze vzdělávacího procesu a za využívání mimosmyslového vnímání (intuice, kvalifikovaný odhad...).**

5. Informační versus znalostní management

- **Východiska znalostního managementu:**
 - **Znalostní pracovník:**
 - **Specialista – nový typ osobnosti v organizaci vedle vůdce a manažera.**
 - **Trend ve světě:**
 - **30% pracovníků znalostními pracovníky;**
 - **80% všech nových pracovních míst bude v odvětvích „High-Tech“;**
 - **70% všech pracovníků bude vybaveno vysokou informační gramotností.**

5. Informační versus znalostní management

- **Východiska znalostního managementu:**
 - **Znalostní management dle Druckera:**
 - „Základním ekonomickým zdrojem již není kapitál, ani přírodní zdroje, ani práce. Hodnota je nyní tvořena produktivitou a inovacemi, v obou případech aplikací pracovních znalostí.
 - Nejdůležitějším a skutečně naprosto unikátním přínosem managementu 20. století bylo padesátinásobné zvýšení produktivity manuálního dělníka ve výrobě.
 - Nejdůležitějším přínosem, s nímž musí management přijít ve 21. století, je obdobné zvýšení produktivity práce pomocí znalostí u pracovníků disponujících znalostmi.
 - Nejcenějším aktivem podniku 20. století bylo jeho výrobní zařízení.
 - Nejcenějším aktivem instituce 21. století (podnikové nebo nepodnikové), budou její pracovníci disponující znalostmi a jejich produktivita.“

Děkuji za pozornost